

Sygn. akt IV U 842/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 stycznia 2019r. w S.

odwołania M. M. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 5 listopada 2018 r. Nr (...)

w sprawie M. M. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o zwrot nienależnie pobranej renty rodzinnej z ubezpieczenia społecznego rolników

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż M. M. (1) nie pobrał nienależnie renty rodzinnej za okres od 01 marca 2018r. do 31 sierpnia 2018r. i nie jest zobowiązany do zwrotu pobranego świadczenia;

II. w pozostałej części oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 842/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 5 listopada 2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że M. M. (1) pobrał nienależnie rentę rodzinną rolniczą za okres od 1 marca 2018r. do 30 września 2018r. w kwocie 7.208,60 złotych, a to w związku ze skreśleniem z listy słuchaczy z dniem 15 lutego 2018r. i zakończeniem nauki (decyzja Prezesa KRUS z 5 listopada 2018r. k.243 akt rentowych).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. M. (1) zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że nie pobrał nienależnie renty rodzinnej rolniczej i nie jest zobowiązany do jej zwrotu. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że organ rentowy błędnie przyjął, iż w dniu 15 lutego 2018r. zakończył naukę. Ubezpieczony bowiem od 2 marca 2018r. podjął naukę na innym kierunku. Do odwołania ubezpieczony dołączył zaświadczenie z Zaocznej Policealnej Szkoły

(...) w S. potwierdzające, iż w okresie od 2 marca 2018r. do 3 lipca 2018r. znajdował się na liście słuchaczy (odwołanie wraz z załącznikiem w postaci zaświadczenia z Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w S. k.1-2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o umorzenie postępowania w części dotyczącej ustalenia nadpłaty renty rodzinnej za okres od 1 marca 2018r. do 31 sierpnia 2018r., a w pozostałej części, tj. za okres od 1 września 2018r. do 30 września 2018r. o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy podniósł, iż po zapoznaniu się z treścią odwołania ubezpieczonego od decyzji Prezesa KRUS z 5 listopada 2018r. i z treścią dołączonego do niego zaświadczenia, decyzją z dnia 4 grudnia 2018r. zmienił zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że ustalił nadpłatę renty rodzinnej rolniczej za okres od 1 września 2018r. do 30 września 2018r. w kwocie 1.029,80 złotych, odstępując od ustalenia nadpłaty za rentę rodzinną za okres od 1 marca 2018r. do 31 sierpnia 2018r. ze względu na podjęcie nauki szkolnej. Nadto, organ rentowy dodał, iż ubezpieczony został odpowiednio pouczone o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia rentowego i mimo zajścia tych okoliczności nadal pobierał świadczenie w okresie od 1 września 2018r. do 30 września 2018r. (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony M. M. (2), urodzony (...), od 9 października 2004r. jest uprawniony do renty rodzinnej po zmarłym ojcu – T. M.. Podstawę przyznania prawa do świadczenia rentowego stanowi decyzja Prezesa KRUS z 2 listopada 2004r. (decyzja Prezesa KRUS z 2 listopada 2004r. k.23- 24 akt rentowych).

W dniu 13 września 2017r. ubezpieczony rozpoczął naukę w Zaocznej Policealnej Szkole (...)w S. na kierunku technik administracji. Nauka przewidziana była na cztery semestry i zgodnie z programem nauczania ubezpieczony miał zakończyć kształcenie w sierpniu 2019r. (zaświadczenie z Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w S. k.223 akt rentowych). W związku z powyższym, decyzją z 2 października 2017r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do renty rodzinnej od 1 września 2017r. do 31 sierpnia 2019r. (decyzja Prezesa KRUS z 2 października 2017r. k.224 akt rentowych).

W dniu 18 września 2018r. Placówka Terenowa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zwróciła się do Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w S. z prośbą o udzielenie informacji czy ubezpieczony kontynuuje naukę w tamtejszej placówce (pismo Placówki Terenowej KRUS do Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w S. k.230 akt rentowych). W odpowiedzi na pismo Zaoczna Policealna Szkoła (...) w S. poinformowała, iż M. M. (1) z dniem 15 lutego 2018r. został skreślony z listy słuchaczy (odpowiedź Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w S. k.231 akt rentowych). Na skutek powyższego, decyzją z 15 października 2018r. Prezes KRUS z dniem 1 października 2018r. wstrzymał ubezpieczonemu wypłatę renty rodzinnej. W dniu 1 października 2018r. ubezpieczony rozpoczął naukę w Szkole Głównej (...)w W. na kierunku meblarstwo, w związku z czym od tego dnia ponownie nabył prawo do renty rodzinnej po zmarłym ojcu (zaświadczenie ze Szkoły Głównej (...)w W. k.234 akt rentowych i decyzja Prezesa KRUS o ponownym ustaleniu renty rodzinnej z 5 listopada 2018r. k.240 akt rentowych).

Kolejną – zaskarżoną decyzją z 5 listopada Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził, że ubezpieczony M. M. (1) nienależnie pobrał rentę rolniczą w okresie od 1 marca 2018r. do 30 września 2018r. i w związku z czym zobowiązany jest do jej zwrotu, a to z powodu skreślenia z listy słuchaczy Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w S. z dniem 15 lutego 2018r. (decyzja Prezesa KRUS z 5 listopada 2018r. k.243 akt rentowych).

Od powyższej decyzji organu M. M. (1) złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Siedlcach wnosząc o jej zmianę, poprzez ustalenie, iż w spornym okresie był on uprawniony do renty rodzinnej po zmarłym ojcu, zatem świadczenie jest należne i nie podlega zwrotowi. Ubezpieczony dołączył zaświadczenie z Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w S., z którego treści wynikało iż w okresie od 2 marca 2018r. do 3 lipca 2018r. był słuchaczem szkoły na kierunku technik ochrony fizycznej osób i mienia (odwołanie i zaświadczenie z Zaocznej Policealnej Szkoły(...)w S. k.1-2 akt sprawy).

Po zapoznaniu się odwołaniem ubezpieczonego, decyzją z 23 listopada 2018r. działając na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i ustawy z 13 października 1993r. o systemie ubezpieczeń społecznych Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uchylił zaskarżoną decyzję z 5 listopada

2018r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w dniu wydania zaskarżonej decyzji nie była mu znana okoliczność, że ubezpieczony kontynuuje naukę w Zaocznej Policealnej Szkole (...)na kierunku technik ochrony fizycznej osób i mienia. w związku z czym błędnie przyjął, iż z dniem 15 lutego 2018r. ubezpieczony zakończył naukę i utracił prawo do renty rodzinnej po zmarłym ojcu (decyzja Prezesa KRUS z 23 listopada 2018r. k.246 akt rentowych). Następnie decyzją z 4 grudnia 2018r., działając na podstawie przepisów ustawy z 14 czerwca 1960r. kodeks postępowania administracyjnego i ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził nieważność decyzji z 23 listopada 2018r., tj. decyzji uchylającej zaskarżoną decyzję z 5 listopada 2018r. Organ rentowy stwierdził, iż decyzja uchylająca była niesłuszna, ponieważ ubezpieczony kontynuował naukę w Zaocznej Policealnej Szkole (...) w S. w okresie od 2 marca 2018r. do 3 lipca 2018r., a nie w całym spornym okresie, tj. od 2 marca 2018r. do 30 września 2018r. (decyzja Prezesa KRUS z 4 grudnia 2018r. k.250 akt rentowych). Mając to na uwadze kolejną decyzją z 4 grudnia 2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że M. M. (2) pobrał nienależnie rentę rodzinną rolniczą za okres od 1 września 2018r. do 30 września 2018r. w kwocie 1029,80 złotych a to z powodu rezygnacji z nauki z dniem 3 lipca 2018r. (decyzja Prezesa KRUS z 4 grudnia 2018r. k.254 akt rentowych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego M. M. (1) częściowo okazało się zasadne.

Stosownie do treści art. 138 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018r. poz. 1270 ze zm.) w zw. z art.52 ust.2 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia uważa się m. in. świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, iż organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję z 5 listopada 2018r. błędnie przyjął, że ubezpieczony z dniem 15 lutego 2018r. zakończył naukę, a co za tym idzie - utracił prawo do renty rodzinnej po zmarłym ojcu. Z załączonego przez ubezpieczonego do odwołania zaświadczenia wynika bowiem, że w okresie od 2 marca 2018r. do 3 lipca 2018r. ubezpieczony nadal pobierał naukę w Zaocznej Policealnej Szkole (...) w S. tyle że na innym kierunku niż początkowo ,tj. technik ochrony fizycznej osób i mienia (początkowo technik administracji). Wobec powyższego, stwierdzić należy, iż renta rodzinna pobrana przez ubezpieczonego w okresie od 1 marca 2018r. do 31 sierpnia 2018r. nie była świadczeniem nienależnym i nie podlega zwrotowi. A contrario, uznać należy, że świadczenie pobrane przez ubezpieczonego za okres od 1 września 2018r. do 30 września 2018r. jest, w myśl przytoczonych powyżej przepisów, nienależne i jako takie podlega zwrotowi. Świadczenie zostało bowiem wypłacone ubezpieczonemu pomimo, iż przerwał, co jest tożsame z ustaniem prawa do tego świadczenia, o czym został pouczony (vide: pouczenie załączone do decyzji z 2 października 2017r. k.224-226 akt rentowych). W tym miejscu warto zaznaczyć, że do takich samych wniosków doszedł organ rentowy po zapoznaniu się z treścią odwołania ubezpieczonego i z treścią załączonego do niego zaświadczenia.

Sąd rozpoznając sprawę nie uwzględnił jednak wniosku organu rentowego odnośnie umorzenia postępowania w części dotyczącej ustalenia nadpłaty renty rodzinnej za okres od 1 marca 2018r. do 31 sierpnia 2018r. w trybie art.477¹³ kpc. Wprawdzie organ rentowy decyzją z 23 listopada 2018r. uchylił zaskarżoną decyzję z 5 listopada 2018r., jednakże w dniu 4 grudnia 2018r. stwierdził nieważność decyzji uchylającej i wydał kolejną decyzję w sprawie, w której stwierdził, iż ubezpieczony pobrał nienależnie rentę rodzinną za okres od 1 września 2018r. do 30 września 2018r. W decyzji tej (z 4 grudnia 2018r. k.254 akt sprawy) nie rozstrzygnął jednak o pozostałym spornym okresie ,tj. od 1 marca 2018r. do 31 sierpnia 2018r. Wobec powyższego, zaskarżona decyzja organu rentowego z 5 listopada 2018r.w tym zakresie

nadal obowiązywała. W tych okolicznościach konieczne stało się merytoryczne rozstrzygnięcie co do całości zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art. 477¹⁴ §1 i 2 kpc Sąd orzekł jak w pkt I i II wyroku.